

MARKKINAOIKEUDELLE

ASIA

Kuortaneen kunnan vastine asiassa, dnro
185/2026

HANKINTAYKSIKKÖ

Kuortaneen kunta

jäljempänä myös ”**hankintayksikkö**”

**HANKINTAYKSIKÖN
ASIAMIEHET JA
PROSESSIOSOITE**

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
Tuukka Lappalainen
+358 50 305 9966
tuukka.lappalainen@ptcs.fi

OTM
Julia Kulmala
julia.kulmala@ptcs.fi
+358 50 432 4833

PTCServices Oy
Annankatu 31–33 C 39
00100 Helsinki

VALITTAJA

Härmän Liikenne Oy

jäljempänä myös "**valittaja**" ja "**Härmän Liikenne**"

**VALITTAJAN
ASIAMIEHET JA
PROSESSIOSOITE**

AA Asko Lindqvist
asko.lindqvist@avance.com
+358 40 551 8969

AA, VT Johanna Salo
johanna.salo@avance.com
+358 50 339 4427

Avance Asianajotoimisto Oy
Mannerheimintie 20 A
00100 Helsinki

SALASSA PIDETTÄVYYS

Tämä vastine ei sisällä hankintayksikön salassa pidettävää tietoa. Vastineen liitteet sisältävät salassa pidettävää tietoa siltä osin kuin näin on liiteluettelossa todettu.

Sisällys

I VAATIMUKSET	4
II TAUSTA	4
III PERUSTEET	7
1 Valittajalla ei ole oikeussuojan tarvetta osa-alueen 2 kohteita 34, 35, 37 ja 38 koskien	7
2 Peuran Liikenne täyttää soveltuvuusvaatimukset ja hankintayksikkö ei ole menetellyt virheellisesti pyytäessään Peuran Liikenteeltä täsmennystä	8
3 Peuran Liikennettä ei rasita harkinnanvarainen poissulkemisperuste	12
3.1 Harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen soveltaminen on hankintayksikön harkintavallassa	12
3.2 Vuosien 2014 ja 2021 väitetyt virheet	13
3.3 Peuran Liikenteelle on tullut varata mahdollisuus esittää näyttöä luotettavuudesta	13
3.4 Työsuojelutarkastuksessa havaitut puutteet eivät ole olleet sellaisia, jotka oikeuttaisivat poissulkuun harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden perusteella	16
4 Peuran Liikenne täyttää luottoluokkaa koskevan vaatimuksen	19
5 Peuran Liikenteen tarjous on ollut tarjouspyynnön mukainen	21
5.1 Tarjouspyynnön ehdot yhdistelmätarjouksista ja kohdekohtaisista tarjouksista	22
5.2 Peuran Liikenteen tarjous on ollut tarjouspyynnön mukainen	23
6 Hankintayksikkö on arvioinut Peuran Liikenteen tarjousasiakirjojen liikesalaisuuksia ainmukaisesti	25
7 Hankintayksikkö on suorittanut arvonnän hankintalain edellyttämällä tavalla	28
8 Oikeudenkäyntikulut	30
Laati	31
Liitteet	32

I VAATIMUKSET

Hankintayksikkö pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus:

- (i) **hylkää** valittajan hankintayksikön hankintapäätöksiin kohdistaman valituksen kokonaisuudessaan; ja
- (ii) **velvoittaa** valittajan korvaamaan hankintayksikön arvonlisäverottomat oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti korkolain mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua siitä, kun markkinaoikeuden päätös on annettu.

Hankintayksikön arvonlisäverottomien oikeudenkäyntikulujen määrä on tähän mennessä **xx euroa**.

II TAUSTA

Hankinnan kohteena ovat joukkoliikenteen palvelut ja koulukuljetukset. Hankinnan kohde on kuvattu tarkemmin Hilmaan julkaistavaksi lähetetyssä hankintailmoituksessa (2026–040438),¹ tarjouspyynnössä ja sen liitteissä. Tarjousten jättämisen määräaika oli 15.2.2026 kello 23:59.

Hankinta ylitti palveluhankinnoille julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä ”**hankintalaki**”) 26 §:ssä asetetun EU-kynnysarvon. Hankintamenettelynä oli hankintalain 32 §:n mukainen avoin menettely. Alavuden kaupunki on toteuttanut hankintamenettelyn omasta ja muiden osallistuvien hankintayksiköiden² puolesta hankintalain 21 §:n mukaisesti.

Hankinta jaettiin kahteen pääosa-alueeseen, joista Kuortaneen kunta osallistui osa-alueeseen 2. Osa-alueen 2 kohteena olivat koulukuljetukset ja osa-alue 2 jaettiin edelleen 59 kohteeseen (reittiin). Hankintalain tarkoittamana kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valintaperusteena oli kussakin reitissä halvin hinta. Tarjoajat saivat tarjota yhtä tai useampaa tai kaikkia kohteita.

¹ <https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/public/procedure/20842/enotice/40438/>

² Hankinnassa olivat mukana seuraavat hankintayksiköt: Alavuden kaupunki, Alajärven kaupunki, Evijärven kunta, Kuortaneen kunta, Lappajärven kunta, Soinin kunta, Vimpelin kunta sekä Ähtärin kaupunki.

Valittajan valitukset kohdistuvat hankinnan osa-alueen 2 kohteeseen 32 (Löyä - Yhteiskoulu - Alvarin koulu), kohteeseen 33 (Ahvenlammintie - Yhteiskoulu - Alvarin koulu, Kaarangan reitti), kohteeseen 34 (Haapamäentie - Ruonan koulu - Yhteiskoulu - Alvarin koulu), kohteeseen 35 (Ruismäki - Alvarin koulu), kohteeseen 36 (Hynnälän ja Takaluomantien suunta - Yljoen koulu - Yhteiskoulu - Alvarin koulu), kohteeseen 37 (Länsirannan reitti) ja kohteeseen 38 (Salmen reitti).

Kyseisiin kohteisiin voittajaksi valittiin Peuran Liikenne Ky (jäljempänä myös ”**Peuran Liikenne**” ja ”**voittanut tarjoaja**”).

Tarjoajat sijoittuivat valituksen kohteena olevissa hankintapäätöksissä seuraavasti (**liite 2**):

- osa-alueessa 2, kohteessa 32:
 1. Peuran Liikenne Ky
 2. **Härmän Liikenne Oy**
 3. Kuortaneen Taksi & Bussi Oy

- osa-alueessa 2, kohteessa 33:
 1. Peuran Liikenne Ky
 2. **Härmän Liikenne Oy**
 3. Kuortaneen Taksi & Bussi Oy

- osa-alueessa 2, kohteessa 34:
 1. Peuran Liikenne Ky
 2. Kuortaneen Taksi & Bussi Oy
 3. **Härmän Liikenne Oy**

- osa-alueessa 2, kohteessa 35:
 1. Peuran Liikenne Ky
 2. Heikki Ahopelto Oy
 3. Kuortaneen Taksi & Bussi Oy
 4. **Härmän Liikenne Oy**

- osa-alueessa 2, kohteessa 36:

1. Peuran Liikenne Ky
2. **Härmän Liikenne Oy**
3. Kuortaneen Taksi & Bussi Oy

- osa-alueessa 2, kohteessa 37:

1. Peuran Liikenne Ky
2. Kuortaneen Taksi & Bussi Oy
3. **Härmän Liikenne Oy**

- osa-alueessa 2, kohteessa 38:

1. Peuran Liikenne Ky
2. Kuortaneen Taksi & Bussi Oy
3. **Härmän Liikenne Oy**

Asiassa on valittajan valituksen perusteella kyse siitä, onko hankintayksikkö menetellyt virheellisesti, kun se ei ole poissulkenut Peuran Liikennettä tarjouskilpailusta osa-alueen 2 kohteissa 32–38 sekä suorittaessaan arvonnän osa-alueen 2 kohteessa 32.

III PERUSTEET

Valittajan valitus on perusteeton. Hankintayksikkö on menetellyt hankintalain mukaisesti, kun se ei ole poissulkenut Peuran Liikennettä tarjouskilpailusta. Hankintayksikkö on menetellyt hankintalain mukaisesti myös arvonnän suorittaessaan.

1 Valittajalla ei ole oikeussuojan tarvetta osa-alueen 2 kohteita 34, 35, 37 ja 38 koskien

Vertailutaulukon (liite 2) mukaisesti tarjouskilpailun voittanut Peuran Liikenne on sijoittunut osa-alueella 2, kohteessa 34 ensimmäiseksi (hinta 4,40 euroa). Toiseksi on sijoittunut Kuortaneen Taksi & Bussi Oy (hinta 4,32 euroa). Valittaja on sijoittunut tarjousvertailussa vasta kolmanneksi (hinta 4,52 euroa).

Osa-alueen 2 kohteessa 35 Peuran Liikenne on sijoittunut ensimmäiseksi (hinta 3,36 euroa). Toiseksi on sijoittunut Heikki Ahopelto Oy (hinta 3,90 euroa) ja kolmanneksi Kuortaneen Taksi & Bussi Oy (hinta 4,37 euroa). Valittaja on sijoittunut tarjousvertailussa vasta neljänneksi (hinta 4,64 euroa).

Osa-alueen 2 kohteessa 37 Peuran Liikenne on sijoittunut ensimmäiseksi (hinta 3,74 euroa). Toiseksi on Kuortaneen Taksi & Bussi Oy (hinta 4,96 euroa). Valittaja on sijoittunut tarjousvertailussa vasta kolmanneksi (hinta 5,27 euroa).

Osa-alueen 2 kohteessa 38 Peuran Liikenne on sijoittunut ensimmäiseksi (hinta 6,47 euroa). Toiseksi on Kuortaneen Taksi & Bussi Oy (hinta 6,79 euroa). Valittaja on sijoittunut tarjousvertailussa vasta kolmanneksi (hinta 6,94 euroa).

Hankintalain 145 §:n 1 momentin mukaan se, jota asia koskee, voi saattaa hankintaa koskevan asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 146 §:n 1 momentin mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 154 §:n 4 momentin mukaan hankintalain 154 §:n 1 momentissa tarkoitettu seuraamus voidaan määrätä vain, jos lainvastainen menettely on vaikuttanut hankintamenettelyn lopputulokseen tai asianosaisen asemaan hankintamenettelyssä.

Vaikka markkinaoikeus katsoisi, että voittanut tarjoaja olisi tullut poissulkea tarjouskilpailusta, ei valittaja siitä huolimatta voittaisi tarjouskilpailua, koska valittaja on sijoittunut osa-alueen 2 kohteissa 34, 35, 37 ja 38 kolmanneksi ja neljänneksi, ja kyseisiin kohteisiin on kuhunkin valittu vain yksi palveluntuottaja.

Mahdollisista hankintamenettelyn virheistä huolimatta markkinaoikeus ei näin ollen voisi määrätä hankintayksikölle hankintalain 154 §:ssä säädettyä seuraamusta. Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksessä KHO 2017:46 todetulla tavalla markkinaoikeuden päätöksestä ilmenevillä perustelulausumilla hankintayksikön virheellisestä menettelystä ei ole oikeusvoimavaikutusta.

Markkinaoikeus katsoi ratkaisussaan MAO H195/2021, ettei valittajalla ollut oikeudellista intressiä saada markkinaoikeuden kannanottoa siitä, onko hankintayksikön menettely ollut virheellistä, kun valittaja ei olisi valituksensa menestyessään tullut valituksi tarjouskilpailun voittajaksi.

Näin ollen valittajalla ei ole nyt käsiteltävänä olevassa asiassa oikeudellista intressiä saada markkinaoikeuden kannanottoa pelkästään siitä, onko hankintayksikön menettely ollut virheellistä. Valitus osa-alueen 2 kohteita 34, 35, 37 ja 38 koskien on näin ollen hylättävä jo tällä perusteella.

2 Peuran Liikenne täyttää soveltuvuusvaatimukset ja hankintayksikkö ei ole menetellyt virheellisesti pyytäessään Peuran Liikenteeltä täsmennystä

Valittaja on valituksessaan väittänyt, että Peuran Liikenne ei ole täyttänyt tarjouspyynnössä (liite 3) asetettua soveltuvuusvaatimusta,³ koska sen toiminnassa on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ("AVI") työsuojelutarkastuksessa 30.10.2025 (liite 4) havaittu "lukuisia vakavia epäkohtia".

Hankintayksikkö kummeksuu ensinnäkin sitä, mihin valittaja pyrkii esittämällä markkinaoikeudelle tietoisesti virheelliseksi tietämiään väitteitä. AVI:n työsuojelutarkastuksessa ei ole havaittu yhtään "vakavaa epäkohtaa", vaan jokaisesta havaitusta epäkohdasta on annettu ainoastaan toimintaohje, joka on kaikkein vähäisin seuraamus AVI:n havaitsemasta puutteesta. Toimintaohjeita

³ Liite 3, s. 4: "Tarjoaja huolehtii työläinsäädännön mukaisten työehtojen ja työehtosopimusten noudattamisesta."

ei anneta, mikäli toiminnassa on ”vakavia epäkohtia”, jonka valittaja varsin hyvin itsekin tietää.

Lisäksi on olennaista huomata, että Peuran Liikenteen ei ole minkään tuomioistuimen toimesta katsottu lainvoimaisesti syyllistyneen mihinkään työoikeudelliseen rikkomukseen, eikä valittajakaan ole tällaista pystynyt valituksessaan osoittamaan. AVI:n näkemystä ei voida missään tilanteessa pitää tällaisena lainvoimaisena tuomiona tai muutoinkaan osoituksena siitä, että Peuran Liikenne ei täyttäisi kyseessä olevaa soveltuvuusvaatimusta. Hankintalain esitöissä on esimerkiksi hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdan, joka koskee poissulkemista työoikeudellisten velvoitteiden rikkomisen vuoksi, yksityiskohtaisten perusteluiden osalta todettu, että esimerkiksi työehtosopimuksen velvoitteet ja määräykset voivat olla tulkinnanvaraisia niin, että osapuolten on välttämätöntä hakea asiassa tuomioistuimen tulkinta. Lainkohtaa sovellettaessa kyseeseen voisivat tulla lähinnä sellaiset rikkomustilanteet, jotka osoittavat työnantajayrityksessä selvää piittaamattomuutta työehtosopimuksen yksiselitteisistä ja selvistä määräyksistä sekä velvoitteista. Useimmiten tämä edellyttäne, että rikkomuksen on todennut tuomioistuin (HE 108/2016 vp, s. 185).

Valittaja on valituksessaan edelleen väittänyt, että hankintayksiköllä ei ole ollut oikeutta pyytää Peuran Liikenteeltä lisäselvitystä työehtojen noudattamista koskevan soveltuvuusvaatimuksen täyttymisestä. Valittajan mukaan kyse ei ole ollut tarjouksen sallitusta täsmentämisestä, vaan tarjouksen jälkikäteisestä parantamisesta.

Valittajan väitteet ovat kokonaisuudessaan virheelliset. Tarjouspyynnössä on edellä todetusti esitetty soveltuvuusvaatimuksena, että tarjoaja huolehtii työlainsäädännön mukaisten työehtojen ja työehtosopimusten noudattamisesta. Tarjoajan on tullut tarjouksessaan vastata, täytyykö soveltuvuusvaatimus ”Kyllä/Ei” -vastauksella.

Peuran Liikenne on tarjouksessaan vastannut ”Kyllä” -vastauksella, että kyseinen soveltuvuusvaatimus täyttyy (liite 5, s. 5).

AVI on edellä todetusti 30.10.2025 suorittanut työsuojelutarkastuksen Peuran Liikenteessä. AVI on laatinut tarkastuksesta 9.12.2025 päivätyn tarkastuskertomuksen. Hankintayksikkö (Alavuden kaupunki, joka on toiminut Kuortaneen kunnan ja muiden hankinnassa mukana olevien kuntien puolesta) on saanut työsuojelutarkastuksesta ja tarkastuskertomuksesta tiedon, jonka

vuoksi se on tarjousten määräajan jälkeen pyytänyt Peuran Liikenteeltä lisäselvitystä työehtojen noudattamisesta (**liite 6**).

Hankintalain 74 §:n 2 momentin mukaan, jos tarjouksessa olevat tiedot tai asiakirjat ovat puutteellisia tai virheellisiä taikka jotkut asiakirjat tai tiedot puuttuvat, hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa tai ehdokasta toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään tietoja tai asiakirjoja hankintayksikön asettamassa määräajassa. Edellytyksenä on, että menettelyssä noudatetaan 3 §:ssä säädettyjä periaatteita.

Lainkohtaa koskevien hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tarjousten täsmentäminen ja täydentäminen on sallittua, jos kysymys on epäolennaisesta puutteesta, ristiriidasta taikka virheestä. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa toimittamaan tarjouksesta puuttuvan liitteen, jota ei käytetä tarjousten vertailussa ja jolla ei ole olennaista merkitystä, mutta joka on tarpeen esimerkiksi hankintasopimuksen tekemistä varten.⁴

Lainkohtaa koskevilla yksityiskohtaisilla perusteluilla on edelleen todettu, että hankintayksiköllä on mahdollisuus pyytää täsmentämään kaikkia hankintamenettelyssä annettuja asiakirjoja, kuten osallistumishakemuksia, tarjouksia sekä niihin liitettäviä selvityksiä ja liitteitä.

Markkinaoikeus on ratkaisukäytännössään vahvistanut linjan, jonka mukaan hankintayksiköllä on tietyissä tilanteissa jo velvollisuus tarjouksen täsmennyksen pyytämiseen ennen kuin se voi sulkea tarjouksen tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena. Tällainen tilanne on käsillä esimerkiksi silloin, kun tarjouksessa olevan puutteellisuuden ei voida katsoa **vaikuttaneen tarjouksen vertailukelpoisuuteen tai tarjousten vertailuun, kuten nyt käsiteltävässä asiassa on.**

Markkinaoikeus on esimerkiksi katsonut ratkaisussaan MAO 315/08, että tarjouksesta kokonaan puuttunut allekirjoitus ja tarjouksesta kokonaan puuttunut lomake, jotka molemmat tuli tarjouspyynnön mukaan liittää tarjoukseen, eivät edes yhdessä riittäneet tarjouksen poissulkemiseen tarjouspyynnön vastaisena ilman tarjouksen täsmentämismahdollisuuden varaamista. Markkinaoikeus katsoi, ettei tällaisilla puutteilla ollut vaikutusta tarjouksen vertailukelpoisuuteen.

⁴ HE 108/2016 vp, s. 173.

Hallituksen esityksen hankintalain 74 §:n 2 momenttia koskevien yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa toimittamaan jopa tarjouksesta kokonaan puuttuvan liitteen (HE 108/2016 vp, s. 173). Korkein hallinto-oikeus on esimerkiksi ratkaisussaan 3.12.2024, 3391/2024, dnro 2556/2023 katsonut, että hankintayksikkö oli voinut pyytää voittanutta tarjoajaa tarjousten määräajan jälkeen toimittamaan tarjouksesta puuttuneen liitteen, koska puuttunut asiakirja ei ollut olennainen, eikä vaikuttanut tarjousten vertailukelpoisuuteen.

Nyt käsillä olevassa asiassa hankintayksikkö ei ole pyytänyt Peuran Liikennettä täsmentämään tai täydentämään (i) puuttunutta tietoa, (ii) tarjouksen vertailukelpoisuuteen liittyvää seikkaa tai (iii) tarjousten vertailuun vaikuttavaa seikkaa.

Hankintayksikkö on sen sijaan vain ja ainoastaan varmistanut Peuran Liikenteen jo tarjouksessaan ilmoittaman tiedon paikkansapitävyyden. Täsmentäminen ei ole millään tavalla vaikuttanut Peuran Liikenteen tarjouksen sisältöön, koska Peuran Liikenne oli jo tarjouksessaan ilmoittanut työehtoja koskevan soveltuvuusvaatimuksen täyttyvän.

Peuran Liikenne ei siten ole edes teoriassa voinut parantaa tarjoustaan täsmennyspyyntöön antamallaan vastauksella, koska se oli jo tarjouksessaan vakuuttanut, että kyseinen soveltuvuusvaatimus täyttyy, eikä tarjouksessa pyydetty esittämään esimerkiksi AVI:n lausuntoa kyseisestä asiasta. Mikään Peuran Liikenteen tarjouksessa ei osoittanut, että se ei täyttäisi kyseistä vaatimusta.

Hankintayksiköllä olisi ollut jo pelkän Peuran Liikenteen tarjouksessaan antaman vastauksen perusteella oikeus luottaa siihen, että kyseessä oleva soveltuvuusvaatimus täyttyy. Hankintayksiköllä on nimittäin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeus luottaa siihen, että tarjoajan tarjous on tarjouspyynnön mukainen (esim. KHO 18.2.2015/440, KHO 16.2.2017/639 ja MAO 300/18).

Korkeimman hallinto-oikeuden asiassa KHO 28.2.2019/734 oli kyseessä nyt käsiteltävää asiaa vastaava tilanne, jossa valittaja väitti, että voittaneiden tarjoajien tarjoukset olivat tarjouspyynnön vastaiset. Markkinaoikeus, jonka päätöksen korkein hallinto-oikeus pysytti, totesi kuitenkin, että hankintayksikkö sai jo voittaneiden tarjoajien tarjousten perusteella luottaa siihen, että tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaiset:

”[...] markkinaoikeus katsoo, että sekä Lexmark Finlandin että Ricohin tarjouksen osalta hankintayksikkö **on voinut jo kyseisten tarjousten perusteella** lähteä siitä, että Lexmark Finlandin ja Ricohin monitoimilaitteiksi 2 ja 3 tarjoamat laitteet ovat olleet tarjouspyynnön mukaisia syöttölaitteen syöttökapasiteettia koskeneen vaatimuksen osalta.”

Hankintayksikkö on kuitenkin selvityspyynnöllään halunnut varmistaa sen, että soveltuvuusvaatimus todella täyttyy. Peuran Liikenteen täsmennyspyyntöön antama vastaus (**liite 7**) on vahvistanut hankintayksikön käsityksen siitä, että kyseessä oleva soveltuvuusvaatimus täyttyi. Mikään Peuran Liikenteen vastauksessa ei osoita, että vaatimus ei täytyisi.

Mikään Peuran Liikenteen tarjouksessa tai sen täsmennyspyyntöön antamassa vastauksessa ei myöskään osoita, etteikö Peuran Liikenne tule noudattamaan työlainsäädäntöä ja työehtosopimuksia hankintasopimuksen voimassaolon aikana. Valittajakaan ei ole kyennyt toisin osoittamaan.

Hankintayksikkö on menetellyt hankintalain mukaisesti.

3 Peuran Liikennettä ei rasita harkinnanvarainen poissulkemisperuste

3.1 Harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen soveltaminen on hankintayksikön harkintavallassa

Peuran Liikennettä ei rasita harkinnanvarainen poissulkemisperuste, kuten jäljempänä tarkemmin esitetään. Hankintayksikkö toteaa kuitenkin jo tässä vaiheessa, että hankintalain esitöiden mukaisesti hankintayksiköllä on harkintavalta poissulkemisperusteen käyttämisessä (HE 108/2016 vp, s. 183).

Vastaavasti hankintalain 81 §:n mukaan hankintayksikkö **voi sulkea** tarjouskilpailun ulkopuolelle ehdokkaan tai tarjoajan, jos sitä rasittaa jokin harkinnanvarainen poissulkemisperuste, **mutta velvollisuutta tähän ei ole**.

Hankintayksikkö on harkintavaltaansa käyttäen katsonut, ettei Peuran Liikennettä ole tarpeen poissulkea tarjouskilpailusta. Valittajan väitteet siitä, että Peuran Liikenne olisi tullut poissulkea tarjouskilpailusta hankintalain 81 §:n nojalla ovat jo tämän vuoksi perusteettomat.

3.2 Vuosien 2014 ja 2021 väitetyt virheet

Valittaja on väittänyt, että AVI:n Peuran Liikenteeseen kohdistama vuoden 2025 tarkastus on jatkumoa vuosina 2014 ja 2021 suoritetuille viranomaistarkastuksille, joiden osalta tarkastushavainnot ovat olleet tuoreimman tarkastuksen kanssa sisällöllisesti pitkälti toisiaan vastaavia.

Valittajan edellä mainituille väitteille ei tule antaa asian arvioinnissa mitään painoarvoa. Hankintalain 81 §:n 4 momentin mukaan harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen soveltumisen harkinnassa tulee ottaa huomioon ainoastaan enintään kolme vuotta vanhat tapahtumat.

3.3 Peuran Liikenteelle on tullut varata mahdollisuus esittää näyttöä luotettavuudesta

Hankintalain 81 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan hankintayksikkö **voi päätöksellään sulkea** tarjouskilpailun ulkopuolelle ehdokkaan tai tarjoajan, joka on ammattitoiminnassaan syyllistynyt sen luotettavuuden kyseenalaistavaan vakavaan virheeseen, jonka hankintayksikkö voi näyttää toteen. Velvollisuutta poissulkemiseen ei kuitenkaan ole.

Hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan hankintayksikkö **voi päätöksellään sulkea** tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjoajan, joka on rikkonut Suomen tai Euroopan unionin lainsäädännön, työehtosopimusten taikka liitteessä C lueteltujen kansainvälisten sopimusten ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteita. Velvollisuutta poissulkemiseen ei kuitenkaan ole.

Hankintalain 82 §:n 1 momentin mukaan tarjoaja voi esittää näyttöä luotettavuudestaan siitä huolimatta, että sitä rasittaa 80 tai 81 §:ssä tarkoitettu poissulkemisperuste. Jos hankintayksikkö katsoo näytön ja luotettavuuden riittäväksi, se ei saa sulkea kyseistä ehdokasta tai tarjoajaa pois tarjouskilpailusta.

Hankintadirektiivin⁵ johdanto-osan mukaan hankintaviranomaisten on vapaaehtoisia poissulkemisperusteita soveltaessaan kiinnitettävä erityistä huomiota suhteellisuusperiaatteeseen. Talouden toimija on vain

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (hankintadirektiivi).

poikkeuksellisissa olosuhteissa suljettava pois menettelystä vähäisten sääntöjenvastaisuuksien vuoksi.⁶

Hankintadirektiivin johdanto-osan mukaan talouden toimijoille on annettava mahdollisuus toteuttaa säännösten noudattamiseksi toimenpiteitä, joilla on tarkoitus korjata rikosten tai virheiden seuraukset ja näin estää tehokkaasti asiattoman toiminnan toistuminen. Tällaiset toimenpiteet saattavat olla erityisesti henkilöstöä ja organisaatiota koskevia toimenpiteitä, kuten asianmukaiset henkilöstön uudelleenorganisointitoimet, raportointi- ja valvontajärjestelmien käyttöönotto, sisäisen tarkastusrakenteen perustaminen valvomaan säännösten noudattamista sekä sisäisten vastuu- ja korvaussääntöjen antaminen. Talouden toimijaa ei saa enää sulkea pois yksinomaan edellä mainituin perustein, jos tällaisilla toimenpiteillä saadaan riittävät takeet.⁷

Niin ikään hankintalain 82 §:ää koskevan hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan, jos hankintayksikkö katsoo tarjoajan esittämän näytön perusteella luotettavuuden poissulkemisperusteen käsillä olemisesta huolimatta riittäväksi, kyseistä ehdokasta tai tarjoajaa ei saa sulkea tarjouskilpailusta. Tarkoituksena on ollut lisätä hankintamenettelyn joustavuutta sekä tarjouskilpailussa mukana olevien hyväksyttävien toimittajien määrää antamalla toimittajille mahdollisuus poistaa poissulkemisperusteista ilmenevät epäilyt ja riskit, jotka liittyvät hankintasopimuksen asianmukaiseen toteuttamiseen (HE 108/2016 vp, s. 189).

Vaikka kansallisen hankintalain esitöiden mukaan hankintayksiköllä ei ole velvollisuutta vaatia tai pyytää tarjoajalta näyttöä luotettavuudesta,⁸ oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että hankintayksiköllä ei ole oikeutta sulkea tarjoajaa tarjouskilpailusta harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen nojalla antamatta tälle tilaisuutta tulla kuulluksi.

Euroopan unionin tuomioistuin on asiassa C-267/18, *Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93* katsonut, että hankintaviranomaisen on harkinnanvaraista poissulkemisperustetta soveltaessaan varattava tarjoajalle

⁶ Hankintadirektiivin johdanto-osan 101 perustelukappale.

⁷ Hankintadirektiivin johdanto-osan 102 perustelukappale.

⁸ HE 108/2016 vp, s. 189.

tilaisuus esittää selvitystä korjaavista toimenpiteistään osoittaakseen luotettavuutensa ja osallistuakseen hankintamenettelyihin.⁹

Markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO 67/2024 katsonut, että tarjoajaa ei voida harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen nojalla sulkea tarjouskilpailusta ilman, että tarjoajalla on ollut mahdollisuus esittää näyttöä korjaavista toimenpiteistä. Markkinaoikeus katsoi kyseisessä ratkaisussa hankintayksikön menettelleen suhteellisuus- ja avoimuusperiaatteiden vastaisesti, kun se oli sulkenut valittajan tarjouskilpailusta harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen perusteella varaamatta valittajalle ennen hankintapäätöksen tekemistä tilaisuutta esittää selvitystä korjaavista toimenpiteistä.¹⁰

Toisaalta hankintalain 3 §:n mukaiset periaatteet edellyttävät, että hankintayksikkö selvittää mahdollisten harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon, mikäli se saa tiedon esimerkiksi AVI:n tekemästä työsuojelutarkastuksesta, kuten hankintayksikkö on nyt käsiteltävässä asiassa toiminutkin.

Hankintayksikkö oli saanut tiedon AVI:n Peuran Liikenteeseen tekemästä työsuojelutarkastuksesta. Hankintayksikkö on tämän vuoksi 3.3.2026 pyytänyt sähköpostitse Peuran Liikenteeltä lisäselvitystä siitä, miten se on korjannut toiminnassaan havaitut puutteet sekä siitä, miten se on aloittanut noudattamaan AVI:n antamia toimintaohjeita.

Hankintayksiköllä on ollut vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti velvollisuus varata Peuran Liikenteelle mahdollisuus esittää näyttöä sen toteuttamista toimenpiteistä.

Peuran Liikenne on 7.3.2026 toimittamassaan vastauksessaan yksilöinyt kaikki ne toimenpiteet, joilla se on korjannut toiminnassaan havaitut puutteet ja varmistanut AVI:n antamien toimintaohjeiden noudattamisen. Peuran Liikenteen antamat vastaukset ovat osoittaneet, että se on korjannut kaikki AVI:n havaitsemat puutteet. Hankintayksiköllä ei ole Peuran Liikenteen vastauksen perusteella ollut, eikä edelleenkään ole mitään aihetta epäillä, etteikö AVI:n esiin nostamia puutteita olisi korjattu ja AVI:n antamia toimintaohjeita otettu noudatettavaksi.

⁹ Asia C-267/18, *Delta Antrepriză de Construcții și Montaj* 93, EU:C:2019:826, kohta 37.

¹⁰ Vastaavasti myös ratkaisut MAO 717/2024, MAO 670/2024 ja MAO 277/2024.

Hankintalain 82 §:n mukaan, jos hankintayksikkö katsoo näytön ja luotettavuuden riittäväksi, se ei saa sulkea kyseistä tarjoajaa pois tarjouskilpailusta. Koska hankintayksikkö on arvioinut Peuran Liikenteen esittämän näytön ja luotettavuuden riittäväksi, hankintayksiköllä ei ole ollut oikeutta poissulkea Peuran Liikennettä tarjouskilpailusta harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen perusteella.

Hankintayksikkö on menetellyt hankintalain mukaisesti.

3.4 Työsuojelutarkastuksessa havaitut puutteet eivät ole olleet sellaisia, jotka oikeuttaisivat poissulkuun harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden perusteella

Mikäli markkinaoikeus vastoin hankintayksikön näkemystä katsoisi, että Peuran Liikenteen esittämä näyttö työsuojelutarkastuksessa AVI:n havaitsemien puutteiden korjaamisesta ei ole ollut riittävää, Peuran Liikenteen toiminnassa havaitut puutteet ovat joka tapauksessa olleet niin vähäisiä, että hankintayksiköllä ei olisi ollut oikeutta poissulkea Peuran Liikennettä tarjouskilpailusta niiden perusteella. Edelleen on syytä huomata, että Peuran Liikenteen ei ole tuomioistuimen toimesta katsottu lainvoimaisesti syyllistyneen mihinkään työoikeudelliseen rikkomukseen, eikä valittajakaan ole tällaista pystynyt osoittamaan.

Työsuojeluviranomaisen mukaan vuonna 2025 tehtiin viranomais- tai asiakasaloitteisesti työpaikoille yhteensä noin 19 800 tarkastusta. Näissä annettiin yhteensä noin 5 700 kehotusta ja noin 38 300 toimintaohjetta.¹¹ Toimintaohjeiden antaminen on siten hyvin yleistä ja niitä annettiin keskimäärin noin 2 kappaletta per tarkastus.

Hankintalain hallituksen esityksen mukaan ehdokas tai tarjoaja on vain poikkeuksellisesti suljettava menettelyn ulkopuolelle vähäisten rikkomusten perusteella. Hankintayksikön onkin poissulkemisperusteita soveltaessaan kiinnitettävä erityistä huomiota suhteellisuusperiaatteeseen (HE 108/2016 vp, s. 183).

Hankintadirektiivin johdanto-osan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden viranomaisten tehdessä hankintasopimuksia tai tehtäessä tällaisia sopimuksia niiden puolesta on noudatettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn

¹¹ [Valvonta lukuina - Tyosuojelu.fi - Tyosuojeluhallinto](http://Valvonta.lukuina-Tyosuojelu.fi-Tyosuojeluhallinto)

sopimuksen ("SEUT") periaatteita ja erityisesti muun ohella suhteellisuuden periaatetta. Hankintain 3 §:ssä asetettu suhteellisuusperiaate edellyttää, että hankintamenettelyssä asetetut vaatimukset ja hankintayksikön päätökset ovat oikeassa suhteessa tavoiteltavan päämäärän kanssa. Oikeuskäytännössä suhteellisuusperiaatteen on katsottu merkitsevän kohtuullisuuden vaatimusten huomioimista. Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisussa asiassa C-358/12, Pascolo (EU:C:2014:2063), katsottiin, että vaatimusten ja kriteerien asettamisella ja muilla toimenpiteillä tulee suhteellisuusperiaatteen mukaan taata tavoitteen toteutuminen, eikä niillä saada ylittää sitä, mikä on tarpeen sen saavuttamiseksi.

On selvää, että olisi hankintalain, hankintadirektiivin ja SEUT:n suhteellisuusperiaatteen sekä Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun C358/12 vastaista, mikäli katsottaisiin, että Peuran Liikenne olisi tullut poissulkea tarjouskilpailusta AVI:n tarkastuksessa havaittujen vähäisten puutteiden takia.

Tarjouskilpailusta sulkeminen edellyttää rikkomuksen olennaisuutta ja vakavuutta. Koska tarjouskilpailusta sulkeminen on ankara toimenpide, hankintayksikön on arvioitava muun ohella, miten vakavasta ja laajasta sosiaalimai työlainsäädännön rikkomisesta on ollut kysymys ottaen huomioon teon yhteys hankinnan kohteeseen sekä se, vaikuttaako teko tarjoajan luotettavuuteen kyseisessä hankinnassa (MAO H328/2021).

Esimerkiksi markkinaoikeuden ratkaisussa MAO 630/18 hankintayksiköllä ei katsottu olleen oikeutta poissulkea tarjoajaa hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisella poissulkemisperusteella, vaikka poissuljettuun tarjoajaan kohdistui lainvoimaisia tuomioita koskien työturvallisuusmääräysten rikkomista, koska rikkeet olivat vähäisiä, eikä asiassa ollut osoitettu, että tarjoaja olisi menettänyt luotettavuutensa kyseisten tuomioiden takia.

Selvää siten on kyseisen markkinaoikeuden ratkaisunkin valossa, että kun nyt käsiteltävässä asiassa Peuran Liikennettä ei edes ole lainvoimaisesti tuomittu mistään työoikeudellisten säädösten tai työehtosopimusten rikkomisesta, ei hankintayksiköllä ole ollut oikeutta tai velvollisuutta poissulkea Peuran Liikennettä tarjouskilpailusta.

Markkinaoikeuden ratkaisussa MAO H328/2021¹² oli kyse tilanteesta, jossa hankintayksikkö oli sulkenut valittajan tarjouskilpailusta harkinnanvaraisen

¹² Valittajana kyseisessä ratkaisussa oli Peuran Liikenne Ky.

poissulkemisperusteen nojalla sen jälkeen, kun hankintayksikkö oli saanut tietoonsa AVI:n valittajan yrityksessä suorittaman työsuojelutarkastuksen, jonka tarkastuskertomuksessa oli todettu sosiaali- ja työlainsäädännön vastaisuuksia. Asiassa oli riidatonta, että tarkastuskertomus osoitti valittajan menettelleen sosiaali- ja työlainsäädäntöön sisältyvien velvoitteiden vastaisesti. Markkinaoikeus katsoi ratkaisussaan, että hankintayksikkö ei ollut voinut katsoa sen luottamuksen valittajan toimintaa kohtaan vakavalla tavalla vaarantuneen hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti sosiaali- ja työlainsäädäntöä koskevia rikkomuksia ja niiden toistuvuutta sellaisenaan koskevilla perusteilla arvioimatta lähemmin suhteellisuusperiaatteen mukaisesti niiden vaikutusta hankinnan toteuttamiseen sekä arvioimatta valittajan esittämien korjaavien toimenpiteiden riittävyttä ja tarvittaessa perustelematta niiden riittämättömyyttä.

Valittajalle oli annettu **kehotus** ajopiirturitietojen tallennusta, säilytystä ja luovutusta koskien. Lisäksi valittajalle oli annettu **viisi toimintaohjetta**, jotka olivat koskeneet työsuojeluhenkilöstön tietojen ilmoittamatta jättämistä työsuojeluhenkilörekisteriin, työnteon keskeisten ehtojen antamista työntekijöille, työterveyshuollon työpaikkaselvitystä, työvuoroluettelon toimittamista ja yleissitovan työehtosopimuksen palkkaa koskevien ehtojen noudattamista.

Nyt käsiteltävässä asiassa Peuran Liikenteelle ei ole annettu yhtään kehotusta, vaan ainoastaan toimintaohjeita. AVI:n tarkastuskertomuksesta ilmenevän mukaisesti toimintaohjeen antaminen on tarkastajan vähäisin valvontatoimenpide.¹³

On selvää, että kun markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO H328/2021 katsonut, ettei Peuran Liikennettä ollut voitu poissulkea harkinnanvaraisella poissulkemisperusteella, vaikka sille oli annettu toimintaohjeiden lisäksi seuraamuksena vakavampi kehotus, ei Peuran Liikennettä ole tullut poissulkea nyt käsiteltävässä asiassakaan tarjouskilpailusta harkinnanvaraisella poissulkemisperusteella.

Valittaja ei ole esittänyt valituksessaan mitään sellaista, minkä vuoksi asiaa tulisi tulkita toisin kuin markkinaoikeus on jo aiemmin vakiintuneesti tulkinut. Peuran Liikennettä ei näin ollen ole rasittanut hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu poissulkuperuste.

¹³ Liite 4, s. 5.

Edelleen, koska havaitut puutteet ovat olleet hyvin vähäisiä ja ne on korjattu, ei kyseisissä puutteissa ole kyseessä myöskään hankintalain 81 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu vakava virhe ammattitoiminnassa.

4 Peuran Liikenne täyttää luottoluokkaa koskevan vaatimuksen

Valittaja on väittänyt, että Peuran Liikenne ei täytä tarjouskilpailussa asetettua luottoluokkavaatimusta, koska Peuran Liikenteen tarjoukseen sisältyneessä Suomen Asiakastieto Oy:n luottoluokkaotteessa sen luottoluokitus on ilmoitettu lasketun kokonaan ilman tilinpäätöstietoja.

Valittajan väite on virheellinen.

Tarjouspyynnön mukaan tarjoajalla tulee olla hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä taloudellinen tilanne ja rahoitusasema hankinnan toteuttamiseksi. Jättämällä tarjouksen, tarjoaja on ilmoittanut omaavansa riittävän taloudellisen tilanteen ja rahoitusaseman toteuttaa hankinnan kohteena olevat palvelut.¹⁴

Tarjouspyynnössä on vaadittu, että tarjoajan Suomen Asiakastieto Oy:n Rating Alfa tai muun tunnetun luottoluokituslaitoksen (kuten Bisnode Finland Oy) luottokelpoisuusraportin luottokelpoisuusluokitus on vähintään tasolla A. Tarjoajaa on pyydetty lataamaan tarjouksensa liitteenä selvitys, josta vaaditun luottoluokituksen tiedot käyvät ilmi.¹⁵ Peuran Liikenteen luottoluokka on sen tarjouksen perusteella AA eli se täytti asetetun luottoluokkavaatimuksen.

Tarjouspyynnössä ei ole yksilöity seikkoja, joihin luottoluokituksen olisi tullut perustua. Tarjouspyynnössä ei ole esimerkiksi vaadittu, että luottoluokituksen tulee perustua tilinpäätöstietoihin, eikä valittajakaan ole tällaista kyennyt osoittamaan. Riittävää on sen sijaan ollut, että tarjoajan luottoluokitus on Suomen Asiakastieto Oy:n tai muun tunnetun luottoluokituslaitoksen luottoluokituksessa vähintään tasolla A.

On huomattava, että Peuran Liikenteellä ei ole ollut kirjanpitolain (1336/1997) 3 luvun 9 §:n perusteella velvollisuutta rekisteröidä tilinpäätöstään patenti- ja rekisterihallitukselle. Suomen Asiakastiedon luottoluokitusjärjestelmä, kuten muutkin luottoluokitusjärjestelmät, hakee tilinpäätöstiedot juuri patenti- ja

¹⁴ Liite 3, s. 3.

¹⁵ Liite 3, s. 3.

rekisterihallituksesta, joten on luonnollista, ettei tässä tilanteessa Peuran Liikenteen luottoluokituksen laskennassa ole käytetty tilinpäätöstietoja. Kommandiittiyhtiön kohdalla tilinpäätöstiedoilla ei kuitenkaan ole edes mitään merkitystä luottoluokituksen määrittämisessä, kuten jäljempänä osoitetaan.

Mikäli hankintayksikkö olisi sulkenut Peuran Liikenteen tarjouskilpailusta sillä perusteella, ettei sen luottoluokitus ole perustunut tilinpäätöstietoihin eli kun Peuran Liikenne ei ole rekisteröinyt tilinpäätöstään patentti- ja rekisterihallitukseen, johon sillä ei ole velvollisuutta, olisi hankintayksikkö menetellyt hankintalain vastaisesti. Markkinaoikeus on katsonut esimerkiksi ratkaisussaan MAO 620/2024, että hankintayksikkö oli menetellyt hankintalain vastaisesti, kun se oli vaatinut sellaista tarjoajaa rekisteröitymään kaupparekisteriin, joka Suomen lainsäädännön perusteella ei voinut rekisteröityä kaupparekisteriin.

Peuran Liikenne on toimittanut tarjouksensa liitteenä 4.2.2026 päivätyn Suomen Asiakastieto Oy:n Rating Alfa-raportin, josta ilmenee riidattomasti, että yrityksen luottoluokitus on AA – Hyvä (**liite 8**). Raportin mukaan luokituksen on vaikuttanut muun ohella se, ettei yritykselle ole kirjattu maksuhäiriöitä, jotka vaikuttaisivat luokitusta heikentävästi, yrityksen ikä luokittelun hetkellä parantaa luokittelua, yrityksen luottotietolain mukaiset maksutapatiedot ovat keskimääräistä paremmat ja vastuuhenkilöiden taustat ja luottotietomerkinnät ovat positiiviset.

Kommandiittiyhtiön, kuten avoimenkin yhtiön, luottoluokituksen määrittämisen kannalta varsinaisen yhtiön tilinpäätöstiedoilla ei ole mitään merkitystä. Sen sijaan kommandiittiyhtiön tapauksessa luottoluokituksen arvioinnissa on olennaista arvioida vastuuhenkilöiden (=vastuunalaisten yhtiömiesten) luottotietoja ja taustaa, kuten Suomen Asiakastieto on Peuran Liikenteen luottoluokituksen yhteydessä arvioinutkin. Kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet nimittäin vastaavat kommandiittiyhtiön velvoitteista niiden täyteen määrään kuten omasta velastaan (avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annettu laki, 1 §). Tämän vuoksi yhtiön tilinpäätöstiedoilla ei ole luottoluokituksen määrittämisen suhteen mitään merkitystä, vaan merkitystä on niiden vastuuhenkilöiden tiedoilla, jotka viime sijassa vastaavat kommandiittiyhtiön velvoitteista. Tämän tulisi olla myös valittajalle selvää.

Edelleen on huomattava, että hankintalaissa lähtökohtana on, että tarjoaja vastaa tarjouksensa sisällöstä ja tarjousta arvioidaan ainoastaan tarjouksesta ilmenevien tietojen perusteella. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan

hankintayksiköllä on oikeus luottaa tarjoajan tarjouksessaan ilmoittamiin tietoihin, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä (esimerkiksi KHO 18.2.2015/440, KHO 16.2.2017/639, MAO 300/18 ja MAO H263/2021).

Markkinaoikeus on katsonut ratkaisussaan MAO 504/2024, että hankintayksikkö oli voinut luottaa voittaneen tarjoajan täyttävän asetetun luottoluokitusvaatimuksen, kun voittanut tarjoaja oli näin tarjouksessaan ilmoittanut.

Peuran Liikenteen tarjoukseen sisältynyt luottoluokitusraportti osoittaa riidattomasti, että Peuran Liikenne täyttää luottoluokitusta koskevan soveltuvuusvaatimuksen. Mikään seikka Peuran Liikenteen tarjouksessa ei ole osoittanut, etteikö sen luottoluokitus olisi täyttänyt asetettua vaatimusta. Hankintayksikölle ei siten ole herännyt Peuran Liikenteen tarjouta tarkastaessaan, hankintapäätöstä tehdessään, eikä edelleenkään epäilystä, etteikö Peuran Liikenne täytä asetettua luottoluokitusvaatimusta. Hankintayksiköllä on ollut oikeus luottaa Peuran Liikenteen tarjouksesta ilmenevään luottoluokitukseen.

Hankintayksikkö on menetellyt hankintalain mukaisesti arvioidessaan, että Peuran Liikenne täyttää luottoluokitusta koskevan soveltuvuusvaatimuksen.

On vielä olennaista huomata, että valittajan oma luottoluokitus on sen tarjouksessaan toimittaman luottoluokitusotteen mukaan laskettu **ilman henkilöluottotietoja (liite 9)**. Näin ollen, mikäli asiassa katsottaisiin, että Peuran Liikenne ei ole täyttänyt asetettua luottoluokitusvaatimusta, on seurauksena se, että myöskään valittaja ei ole täyttänyt luottoluokitusvaatimusta. Tässä tapauksessa myös valittaja olisi tullut poissulkea tarjouskilpailusta.

5 Peuran Liikenteen tarjous on ollut tarjouspyynnön mukainen

Valittaja on väittänyt, että koska Peuran Liikenteen jättämä yhdistelmätarjous ei ole ollut tarjouspyynnön mukainen, hankintayksikkö ei olisi saanut hyväksyä Peuran Liikenteen kohdekohtaisia tarjouksia mukaan tarjousvertailuun. Valittajan väite on virheellinen, kuten seuraavaksi osoitetaan.

5.1 Tarjouspyynnön ehdot yhdistelmätarjouksista ja kohdekohtaisista tarjouksista

Tarjouspyynnössä on mahdollistettu se, että tarjoajat ovat voineet jättää yhdistelmätarjouksen, joka kattaa kaikki Kuortaneen kunnan kohteet (kohteet 32-41) ja tämän lisäksi tarjoajat ovat voineet tarjota erikseen myös yksittäisiä kohteita. Yhdistelmätarjouksessa tarjoajat ovat voineet antaa yhden hinnan euroa/ km/ auto kattaa kaikki Kuortaneen kunnan kohteet. Kohdekohtaisissa tarjouksissa tarjoajat ovat sen sijaan voineet antaa kohdekohtaiset tarjoukset euroa/ km/ auto per kohde.

Asia on kuvattu tarjouspyynnössä seuraavasti:

”OSA-ALUE 2: KOULUKULJETUKSET, KOHTEIDEN TARJOAMINEN

Tarjoaja voi tarjota **yhtä tai useampaa tai kaikkia kohteita. Yhdistelmätarjoukset ovat sallittuja kuntakohtaisesti.**

Yhdistelmätarjoukset ovat sallittuja tarjouspyynnön niissä kohteissa, joissa tarjoushinta voidaan sähköisessä järjestelmässä antaa myös yhdistelmätarjouksena. Yhdistelmätarjous tulee valituksi silloin, kun sen tarjoushinta jää tilaajalle edullisemmaksi, kuin kyseiseen yhdistelmäkohteeseen kuuluvien erilliskohteiden halvimmat tarjoushinnat. Vaihtoehtoisia tarjouksia ei oteta huomioon. **Rinnakkaiset tarjoukset ovat sallittuja ja ne otetaan huomioon.**

Yhdistelmätarjouksen tarjoushintaa vertaillaan kohdekohtaisiin tarjouksiin ajokilometreillä painotettuna yhteenlaskettuna päivähintana. **Mikäli tarjoaja tekee yhdistelmätarjouksen, on tarjoajan tehtävä oma tarjous jokaiseen kohteeseen, joka sisältyy yhdistelmätarjoukseen.** Mikäli yhdistelmätarjous ei tule sellaisenaan valituksi, on tarjouksen tekijällä velvollisuus hoitaa ne yhdistelmätarjouksessa mukana olevat kohteet, jotka mahdollisesti tulevat valituksi omina erillisinä kohteina.

Jos kohteessa vaaditaan useampi ajoneuvo, annettu tarjoushinta (euroa/km/auto) on ajoneuvokohtainen, mutta sama kaikille autoille. (Esim. jos auton 1 kilometrihintana on 1,50 eur/km/auto, on myös auton 2 kilometrihintana 1,50 eur/km/auto).”¹⁶ (korostukset tässä)

¹⁶ Liite 3, s. 12

Tarjouspyynnössä on lisäksi todettu Kuortaneen kunnalle annettavien hintojen kohdalla, että:

”Tarjoajan tulee ilmoittaa tässä, jättääkö tarjoaja yhdistelmätarjouksen vai ei. Jos tarjoaja jättää yhdistelmätarjouksen kohteessa KUORTANEEN KUNNAN OPPILASKULJETUKSET, KOHTEET 32-41, tulee tarjoajan antaa yhdistelmätarjouksen hinta alla olevassa kohdassa.

Yhdistelmätarjouksen tarjoushintaa vertaillaan kohdekohtaisiin tarjouksiin ajokilometreillä painotettuna yhteenlaskettuna päivähintana. **Mikäli tarjoaja tekee yhdistelmätarjouksen, on tarjoajan tehtävä oma tarjous jokaiseen kohteeseen, joka sisältyy yhdistelmätarjoukseen.** Mikäli yhdistelmätarjous ei tule sellaisenaan valituksi, on tarjouksen tekijällä velvollisuus hoitaa ne yhdistelmätarjouksessa mukana olevat kohteet, jotka mahdollisesti tulevat valituksi omina erillisinä kohteina.

Yhdistelmätarjouksen hinta tulee antaa muodossa euroa/ km /auto.”¹⁷(korostukset tässä)

Tarjouspyynnössä on siten ensinnäkin mahdollistettu se, että tarjoaja on voinut jättää yhdistelmätarjouksen ja sen lisäksi tarjouksia yksittäisistä kohteista. Jotta yhdistelmätarjous on ollut tarjouspyynnössä vaaditun mukainen ja jotta se on siten voitu huomioida tarjousvertailussa, on sen tullut sisältää jokainen Kuortaneen kunnan kohde (kohteet 32-41).

5.2 Peuran Liikenteen tarjous on ollut tarjouspyynnön mukainen

Peuran Liikenne on antanut tarjouksessaan hinnan yhdistelmätarjoukselleen (liite 5, s. 20). Peuran Liikenteen yhdistelmätarjous ei kuitenkaan ole tarjouspyynnössä vaaditun mukaisesti sisältänyt kaikkia Kuortaneen kunnan kohteita. Peuran Liikenne ei ollut antanut kohteista 39–41 kohdekohtaisia tarjouksia, jonka vuoksi yhdistelmätarjous ei täyttänyt tarjouspyynnön vaatimusta siitä, että ”mikäli tarjoaja tekee yhdistelmätarjouksen, on tarjoajan tehtävä oma tarjous jokaiseen kohteeseen, joka sisältyy yhdistelmätarjoukseen”. Tämän vuoksi Peuran Liikenteen yhdistelmätarjousta ei ole huomioitu valituksen kohteena olevissa hankintapäätöksissä.

¹⁷ Liite 3, s. 19.

Peuran Liikenne on kuitenkin yhdistelmätarjouksen lisäksi antanut kohdekohtaiset tarjoukset valituksenalaisille kohteille 32–38.¹⁸ Tarjouspyynnössä on nimenomaisesti todettu, että tarjoaja voi tarjota yksittäisiä kohteita antamalla kohteelle hinnan pyydetyssä muodossa¹⁹ ja että tarjoaja voi tarjota yhtä tai useampaa tai kaikkia kohteita. Yhdistelmätarjoukset ovat sallittuja kuntakohtaisesti.²⁰

Valittajan mukaan, koska yhdistelmätarjous ja kohdekohtaiset tarjoukset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, Peuran Liikenteen tarjouksen tarjouspyynnön vastaisuus ei rajoitu ainoastaan yhdistelmätarjoukseen, vaan ulottuu myös kohdekohtaisiin tarjouksiin.

Valittajan väitteet ovat absurdit. Mikäli asiaa tulkittaisiin valittajan esittämällä tavalla, tarjouspyynnön ehto siitä, että tarjoaja voi tarjota yhdistelmätarjouksen lisäksi yksittäisiä kohteita, menettäisi täysin merkityksensä. Valittajan esittämän tulkinnan perusteella ainoa mahdollisuus kohdekohtaisten tarjousten jättämiseen olisikin tarjouspyynnössä esitetystä poiketen sellaisen yhdistelmätarjouksen jättäminen, jossa olisi hinnoiteltu jokainen Kuortaneen kunnan kohde. Tällaista ei tarjouspyynnöstä ilmene, vaan tarjouspyynnössä on nimenomaan todettu, että tarjoajat voivat jättää myös kohdekohtaisia tarjouksia, kuten Peuran Liikenne on tehnyt.

Lisäksi tarjouspyynnössä on joka tapauksessa riidattomasti todettu, että rinnakkaiset tarjoukset ovat sallittuja.²¹ Markkinaoikeus on katsonut ratkaisussaan MAO 242/16, että rinnakkaisen tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuutta arvioidaan toisesta tarjouksesta (perustarjouksesta) erillisenä. Siten markkinaoikeuden tapauksessa voittaneen tarjoajan erillistä rinnakkaista varastotuotteiden tarjousta ei voinut arvioida perustarjouksen osana, eikä hankintayksiköllä ollut velvollisuutta sulkea voittaneen tarjoajan perustarjousta tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena rinnakkaiseen tarjoukseen liittyvien seikkojen perusteella.

Vastaavasti nyt käsiteltävässä asiassa voittaneen tarjoajan kohdekohtaisia tarjouksia on tullut arvioida erillään yhdistelmätarjouksesta. Se, että yhdistelmätarjous on ollut tarjouspyynnön vastainen, ei voi johtaa siihen, että

¹⁸ Liite 5, s. 20–21.

¹⁹ Liite 3, s. 21–22

²⁰ Liite 3, s. 12.

²¹ Liite 3, s. 12: ”Rinnakkaiset tarjoukset ovat sallittuja ja ne otetaan huomioon.”

myös yksittäisiä kohteita koskevat kohdekohtaiset tarjoukset olisivat tarjouspyynnön vastaiset.

Valittaja ei ole esittänyt asiassa mitään sellaista, minkä vuoksi asiaa tulisi tulkita toisin kuin markkinaoikeus on jo aiemmassa ratkaisukäytännössään tulkinnut. Voittaneen tarjoajan tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaiset.

Hankintayksikkö on menetellyt hankintalain mukaisesti hyväksyessään Peuran Liikenteen kohdekohtaiset tarjoukset vertailuun siitä huolimatta, että Peuran Liikenteen yhdistelmätarjous on hylätty tarjouspyynnön vastaisena.

6 Hankintayksikkö on arvioinut Peuran Liikenteen tarjousasiakirjojen liikesalaisuuksia lainmukaisesti

Valittaja on väittänyt, että hankintayksikkö on arvioinut Peuran Liikenteen tarjousasiakirjojen liikesalaisuuksia virheellisesti ja toiminut hankintalain vastaisesti, kun se ei ole valittajan tekemästä tietopyynnöstä huolimatta luovuttanut valittajalle Peuran Liikenteen liikesalaisuudeksi ilmoittamia tarjousasiakirjoja.

Hankintayksikölle on jäänyt epäselväksi se, mihin valittaja pyrkii esittämällä markkinaoikeudelle hankintayksikön tulkinneen Peuran Liikenteen tarjousasiakirjojen liikesalaisuuksia virheellisesti. Markkinaoikeus ei ole toimivaltainen tuomioistuin tutkimaan julkisuuslain mukaisia tietopyyntöjä koskevia asioita, vaan toimivaltainen tuomioistuin on hallinto-oikeus.

Valittaja on väittänyt, että sille tulisi toimittaa Peuran Liikenteen kalustoluettelo ja verovelkatodistus.

Valittajan väitteet ovat virheelliset. Hankintayksikkö on toimittanut valittajalle kaikki Peuran Liikenteen tarjousasiakirjat, joita Peuran Liikenne ei ole ilmoittanut julkisuuslain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan tarkoittamia liikesalaisuuksia sisältävinä salassa pidettäviksi.

Siltä osin kuin tarjoukset on tämän vastineen yhteydessä toimitettu markkinaoikeudelle, sovellettava laki niiden julkisuuteen on oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annettu laki (381/2007). Kun tarjoukset ovat saapuneet markkinaoikeudelle, niistä tulee kyseisen lain 7 §:n mukaisia oikeudenkäyntiasiakirjoja.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 8 §:n mukaan oikeudenkäyntiasiakirjan julkisuudesta ja salassapidosta on voimassa, mitä julkisuuslaissa tai muussa laissa säädetään, jollei oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa toisin säädetä. Hallintotuomioistuin voi kuitenkin salassapitosäännösten estämättä antaa oikeudenkäyntiasiakirjasta tiedon siinä laajuudessa kuin se on tarpeen oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin taikka asiaan liittyvän tärkeän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 9 §:n mukaan oikeudenkäynnin osapuolena olevalla asianosaisella on oikeus saada tieto muustakin kuin julkisesta oikeudenkäyntiasiakirjasta, joka voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu.

Kyseisen pykälän 3 momentin mukaan hallintotuomioistuin voi jättää antamatta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 §:n 2 momentin 1 tai 6 kohdassa mainitun salassa pidettäväksi säädetyn tiedon, jos tiedon antamatta jättäminen on välttämätöntä salassapitosäännöksessä tarkoitetun edun suojaamiseksi eikä tiedon antamatta jättäminen vaaranna oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumista.

Markkinaoikeus voisi siten jättää antamatta tiedon voittaneen tarjoajan tarjousasiakirjoista, jos:

- (i) tiedon antamatta jättäminen on välttämätöntä salassapitosäännöksessä tarkoitetun edun suojaamiseksi; ja
- (ii) tiedon antamatta jättäminen ei vaaranna oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumista.

Molemmat edellytykset täyttyvät nyt käsiteltävässä asiassa, eikä valittajalla siten ole oikeutta vaatimiinsa asiakirjoihin.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä, asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa

kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohtaa koskevan hallituksen esityksen perusteluiden mukaan kyseisen lainkohdan liikesalaisuuden käsite on yhdenmukainen liikesalaisuuslaissa käytetyn ilmaisun kanssa.^{22 23}

Liikesalaisuuslain (595/2018) 2 §:n mukaan liikesalaisuudella tarkoitetaan tietoa:

- a) joka ei ole kokonaisuutena tai osiensa täsmällisenä kokoonpanona ja yhdistelmänä tällaisia tietoja tavanomaisesti käsitteleville henkilöille yleisesti tunnettua tai helposti selville saatavissa;
- b) jolla a) alakohdassa tarkoitetun ominaisuuden vuoksi on taloudellista arvoa elinkeinotoiminnassa; ja
- c) jonka laillinen haltija on ryhtynyt kohtuullisiin toimenpiteisiin sen suojaamiseksi.

Kaikki valittajan vaatimat tarjousasiakirjat sisältävät voittaneen tarjoajan liikesalaisuuksia. Tiedon antamatta jättäminen niistä on ehdottoman välttämätöntä, jotta voittaneen tarjoajan liikesalaisuudet eivät paljastu valittajalle. Tietojen paljastuminen aiheuttaisi voittaneelle tarjoajalle huomattavaa vahinkoa kilpailuetujen heikentymisen muodossa. Lisäksi tietojen paljastuminen vahingoittaisi sen mahdollisuuksia menestyä tulevissa tarjouskilpailuissa.

Oikeudenkäynti ei voi muodostua valittajan keinoksi saada tietoonsa kilpailijan liikesalaisuuksia.

Valittajan vaatima kalustoluettelo sisältää yksityiskohtaista tietoa siitä, millä kalustolla Peuran Liikenne suorittaa hankinnan kohteena olevaa palvelua. Oikeuskäytännössä vastaavanlaisia asioita on arvioitu seuraavasti:

²² HE 49/2018 vp, s. 123.

²³ Vastaavasti julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohdan käsite "liikesalaisuus" on yhdenmukainen liikesalaisuuslaissa käytetyn käsitteen kanssa, HE 49/2018 vp, s. 122: "Pykälän 2 momentin 6 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että ilmaisu liike- ja ammattisalaisuus muutetaan yhdenmukaiseksi liikesalaisuuslaissa käytetyn ilmaisun liikesalaisuus kanssa. Muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa sitä, mitä säännöksen perusteella on pidettävä julkisessa hankinnassa toisen ehdokkaan tai tarjoajan liike- tai ammattisalaisuutena. Liikesalaisuuden käsite kattaisi myös ammattisalaisuuden. Liikesalaisuuslain 2 §:ssä olevan liikesalaisuuden määritelmän soveltamista julkisuuslain yhteydessä on kuvattu tarkemmin jäljempänä 24 §:n 1 momentin 20 kohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa."

MAO 195/20. Markkinaoikeus katsoi, että voittaneen tarjoajan tarjousasiakirjat sisälsivät tietoja tarjottujen veriviljelylaitteiden yksikköhinnoista, merkeistä, malleista ja lukumääristä. Voittanut tarjoaja oli ilmoittanut pitävänsä kyseisestä asiakirjasta ilmeneviä hinta- ja tuotetietoja salassa pidettävinä liikesalaisuuksina.

Markkinaoikeus katsoi, että valittajan vaatimuksen kohteena olevat salaisiksi ilmoitetut tiedot sisälsivät sellaista yksityiskohtaista tietoa voittaneen tarjoajan tarjoamista tuotteista ja niiden hinnoista, että kysymys oli julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa tarkoitetuista liikesalaisuuksista. Tiedon antamatta jättäminen oli välttämätöntä salassapitosäännöksessä tarkoitetun edun eli liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

MAO 415/20. Markkinaoikeus katsoi ratkaisussaan MAO 415/20, että henkilöstöluettelo, josta ilmeni hankintasopimuksen suorittamiseen osoitetun henkilöstön tiedot, muodosti julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa tarkoitetun liikesalaisuuden. Tiedon antamatta jättäminen oli välttämätöntä salassapitosäännöksessä tarkoitetun edun eli liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

Niin ikään verovelkatodistus sisältää Peuran Liikenteen salassa pidettävää tietoa, eikä sitä voida antaa valittajalle tiedoksi. Asia tulee riittävästi selvitetynsi sillä, että markkinaoikeus tutustuu tietopyynnön kohteena oleviin asiakirjoihin.

7 Hankintayksikkö on suorittanut arvannon hankintalain edellyttämällä tavalla

Valittaja on vielä kaiken muun ohella väittänyt, että hankintayksikkö on menetellyt virheellisesti, kun se ei ole dokumentoinut osa-alueen 2 kohteen 32 osalta suoritettua arvontaa siten, että arvannon lainmukaisuus olisi jälkikäteen todennettavissa. Valittajan mukaan hankintayksikkö on menetellyt vastoin hankintalain periaatteita, kun se ei ole laatinut arvonnasta pöytäkirjaa tai muutakaan asiakirjaa, jonka perusteella arvannon tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus ja puolueettomuus olisivat jälkikäteen todennettavissa.

Valittajan väite on virheellinen.

Tarjouspyynnöstä ilmenee, että mikäli useampi tarjoaja saa saman pistemäärän, tilaaja arpoo valittavan tarjoajan.²⁴ Osa-alueen 2 kohdetta 32 koskevasta hankintapäätöksestä (liite 1.1) ilmenee, että koska kyseiseen kohteeseen oli jätetty Härmän Liikenteen ja Peuran Liikenteen toimesta kaksi samanhintaista tarjousta (4,69 euroa), tuli näiden tarjousten kesken suorittaa arvonta. Hankintapäätöksestä ilmenevin tavoin arvonta suoritettiin lippuarvontana, jonka Peuran Liikenne voitti.

Markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO 269/15 todennut, että hankintalaki ei sisällä säännöksiä menettelystä tilanteessa, jossa tarjousvertailu päättyy tasapisteisiin. Hankintayksiköllä on näin ollen harkintavaltaa sen suhteen, millä perusteella se valitsee tarjouskilpailun voittajan. Hankintayksikön menettelyä on tällöin arvioitava hankintalaissa asetetun hankintamenettelyyn osallistuvien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun näkökulmasta.

Markkinaoikeuden ratkaisussa MAO 379/08 oli kyse vastaavan kaltaisesta tilanteesta, jossa tarjousten tasapistetilanteessa hankintayksikkö oli arponut tarjouskilpailun voittajan. Lautakunnan puheenjohtaja oli suorittanut arvannon nostamalla maljasta voittaneen tarjoajan arvan. Markkinaoikeus katsoi, että asiassa ei ollut ilmennyt, että arvonta sinänsä poikkeuksellisen tarjouskilpailun ratkaisutapana tai kysymyksessä olevassa tapauksessa suoritettu arvontamenettely olisi vaarantanut tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua.

Nyt käsillä olevassa asiassa hankintapäätöksessä on selkeästi kuvattu, että arvonta on suoritettu lippuarvontana. Lippuarvonta on yleisesti tunnettu ja vakiintunut tapa suorittaa voittajan valinta tilanteessa, jossa eri vaihtoehtojen välillä ei ole objektiivisin perustein tehtävissä muutoin eroa. Lippuarvannon tarkoituksena on voittajan valitseminen puolueettomasti ja sattumanvaraisesti siten, että arvannon lopputulos on objektiivisesti perusteltavissa.

Nyt käsillä olevassa asiassa lippuarvonta on suoritettu hankintalain periaatteiden mukaisesti avoimella tavalla hankintayksikön sivistyslautakunnan kokouksessa siten, että sivistyslautakunnan jäsenet ovat seuranneet arvontaa. Tämä ilmenee myös suoraan hankintapäätöksestä, jossa todetaan, että

²⁴ Liite 3, s. 6.

”Tämän asiakohdan käsittelyn aluksi esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Koska esityslistan lähettämisen jälkeen selvisi, että tähän kohteeseen oli jätetty kaksi samanhintaista tarjousta mitä ei ollut arvottu, tuli näiden tarjousten (Härmän Liikenne Oy, 4,69 € ja Peuran Liikenne Ky, 4,69 €) kesken suorittaa arvonta.

Arvonta suoritettiin lippuarvontana. Arvonnan voitti Peuran Liikenne Ky.”²⁵

Arvonta ei ole vaarantanut tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua. Mikäli valittaja edelleen esittää väitteitä arvannon virheellisyydestä, hankintayksikkö pidättää oikeuden vaatia, että asiassa järjestetään suullinen käsittely, johon hankintayksikkö kutsuu todistajaksi jokaisen sivistyslautakunnan kokouksessa mukana olleen henkilön todistamaan arvannon asiallisuudesta ja lopputuloksesta.

Hankintayksikkö on suorittanut arvannon hankintalain edellyttämällä tavalla.

8 Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 95 §:n mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu

²⁵ Liite 1.1, s. 3.

huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Koska asian käsittely ei ole johtunut hankintayksikön virheellisestä menettelystä ja hankintayksikön menettely on perustunut kaikilta osin hankintalain säännöksiin, ei valittajan velvoittamista pitämään omat oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan ole pidettävä kohtuuttomana.

Koska oikeudenkäynti on johtunut valittajan perusteettomasta valituksesta, tulee valittaja velvoittaa korvaamaan hankintayksikön arvonlisäverottomat oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti korkolain mukaisine viivästyskorkeineen.

Mikäli hankintayksikkö vastoin näkemystään veloitetaan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikuluja, toteaa hankintayksikkö seuraavaa.

Valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimus sisältää toimenpiteitä ajalta (kirjaukset 27.3. ja 2.4.) ennen kuin se oli edes saanut valituksenalaiset hankintapäätökset tiedokseen. Kyseisistä kirjauksista johtuvat kustannukset eivät kuulu markkinaoikeusprosessiin.

Valittaja on tehnyt sisällöltään käytännössä saman sisältöiset valitukset asioissa dnrot 149-150/2026, joissa valittajan oikeudenkäyntikulut ovat yhteensä 11 480 euroa. Valitukset kyseisissä asioissa on jätetty 27.3.2026 ja nyt valituksen kohteena olevat hankintapäätökset on annettu valittajalle tiedoksi 7.4.2026 - 8.4.2026.

Nyt käsiteltävässä asiassa valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimus on 9 807,50 euroa, joka perustuu 22,5 tunnin työmäärään. Nyt käsiteltävässä valituksessa on diaarinumeroihin 149-150/2026 nähden ainoastaan kaksi uutta kappaletta, kappaleet 6.3 ja 6.5. Edellä todettu huomioon ottaen hankintayksikkö paljoksuu valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimusta. Valitus on kappaleita 6.3 ja 6.5 lukuun ottamatta yhdenmukainen diaarinumeroissa 149-150/2026 tehtyjen valitusten kanssa. Hankintayksikkö katsoo, että valittajan kohtuullisina oikeudenkäyntikuluina nyt käsiteltävässä asiassa tulee pitää enintään 5 000 euroa.

Laati

Oulussa, toukokuun x. päivänä 2026

Kuortaneen kunta

Tuukka Lappalainen
Luvan saanut
oikeudenkäyntiavustaja
Oulu

Julia Kulmala
OTM, juristi
Turku

Liitteet

- 1.1 Hankintapäätös 01.04.2026 § 36 (Osa-alue 2, kohde 32)
- 1.2 Hankintapäätös 01.04.2026 § 37 (Osa-alue 2, kohde 33)
- 1.3 Hankintapäätös 01.04.2026 § 38 (Osa-alue 2, kohde 34)
- 1.4 Hankintapäätös 01.04.2026 § 39 (Osa-alue 2, kohde 35)
- 1.5 Hankintapäätös 01.04.2026 § 40 (Osa-alue 2, kohde 36)
- 1.6 Hankintapäätös 01.04.2026 § 41 (Osa-alue 2, kohde 37)
- 1.7 Hankintapäätös 01.04.2026 § 42 (Osa-alue 2, kohde 38)
2. Vertailutaulukko
3. Tarjouspyyntö
4. AVI:n tarkastuskertomus 9.12.2025
5. Peuran Liikenne Ky:n tarjouslomake (salassa pidettävä kaikkia muita kuin Peuran Liikenne Ky:tä kohtaan)
6. Tarjouksen täsmennyspyyntö Peuran Liikenne Ky:lle 3.3.2026
7. Peuran Liikenne Ky:n vastaus tarjouksen täsmennyspyyntöön 7.3.2026
 - 7.1. Liitteet täsmennykseen (salassa pidettävä kaikkia muita kuin Peuran Liikenne Ky:tä kohtaan)
8. Peuran Liikenne Ky:n Rating Alfa -luottoluokitusote 04.02.2026
9. Härmän Liikenne Oy:n Rating Alfa -luottoluokitusote 16.01.2026